

חינוך

כן. המפקד! אר יעקב!

כיצד מגדלים אכר בארץ? זאת הסביר ה' שבוע יאיר כספי, ילד בן שתיים-עשרה מגבעתיים שנמלט, ביום השלישי ללימודיו, מביתהספר התיכון החקלאי בפרדס-חנה, מיסודה של התאחדות האכרים.

סיפר יאיר השמנמן והממושקף: "כש- נרשמתי למוסד, אמרו לי שיש משמעת חזקה. החלטתי להיות בסדר, ולא לעשות צרות. ביום שבאנו למוסד, אחרי שהורים נסעו הביתה, אסף אותנו המדריך ואמר שקוראים לו מר יעקב. הוא אמר שירביץ למי שיקרא לו אחרת ואם הוא אומר משהו

אחרי-הצהרים היו שלוש שעות להכנת שעורים בכיתה. אני גמרתי בחצי שעה ולא היה לי מה לעשות. רציתי לקרוא ספר כימיה של כתה מבוגרת, אבל מר יעקב לא הרשה לי, והייתי צריך לשבת על המקום כל השלוש השעות ולא לעשות כלום.

"זוהי קצת בכסא, והרגל שלי יצאה מהקו של הטור. או בא מר יעקב ודרך לי בכוח על הרגל.

"בלילה, אחרי כיבוי-אורות, שמעתי ש- הילדים בחדר השני של הצריף מרכלים עלי. אמרתי להם שאני שומע: גם מר יעקב שמע וקפץ דרך החלון, תפס אותי בצוואר וניער אותי בכוח.

"ילד אחר שמע ברדיו התוכנית (הבלשית של קול ישראל) פול סמפל. הוא שמע באוניה כדי שלא יפריע אחרי כבוי אורות. מר יעקב גילה את זה ושבר לו את הרדיו. "בבוקר החלטתי לברוח, אבל ידעתי שזה קשה, כי כל הזמן סופרים אותנו כמו כבשים. אחרי ארוחת-הצהרים הצלחתי ל- הסתלק בלי שאף אחד ירגיש.

"הלכתי חצי שעה דרך השדות כדי שלא יתפסו אותי, הגעתי לתחנת-האוטובוס ו- נסעתי הביתה."

דרכי חיים

אזרח ישראלי, דגם תשכ"ו

נעמה ואהרון חגיבי, שניהם בגיל 40, גרים עם אדם הזקנה, שבעה בניהם וארבע בנותיהם בשני חדרים קטנים ואפורים בבית ערבי נטוש בכפר אריה ליד ראשון-לציון.

חגיבי, שעלה ארצה מתיםן בשנת 1949 ושרת שנה בצבא, לא הצליח להסתדר ב- עבודה אחרי שחרורו מן הצבא. אחרי שנתיים כפועל-דחק לעת-מצוא החליט ש- העניין לא יכול להמשך, נסע לירושלים.

"הלכתי לשרת-העבודה (אז: גולדה מ- איר), נזכר חגיבי, "לא ביקשתי לפני זה פגישה או ראיון. נכנסתי למשרד ולא רציתי לזוז. אמרתי שאני צריך עבודה כל יום בשביל שיהיה אוכל כל יום לילדים."

גודלה נתנה לו מכתב ללשכת-העבודה ב- ראשון-לציון וחגיבי סודר לעבודת-קבע כ- סבל בצה"ל.

רק שממשכורת של 400 ל"י נטו פלוס 100 ל"י תוספת ילדים של הביטוח הלאומי פלוס 70 ל"י תמיכת-סעד חודשית קשה לגדל 11 ילדים ולקיים אשה ואם.

"לבי שותת דם!" כאשר בתו ה-

חגיבי, אשתו ו-8 מבין 11 ילדיהם "דגל" בתוך הפה

עבור בגדים ונעליים שקניתי לילדים ואני מקבל כל הזמן מכתבים לשלם."

באין בכירה פנה חגיבי לשרי הממשלה במכתב גלוי, גולל לפנייהם את מר גורלו, הכמעט-טיפוסי לגורל 63 332 המשפחות ה- אחרות שהיו השנה בטיפול לשכות-הסעד. חגיבי ביקש שיסבירו לו כיצד עליו ל- הסתדר בתקציב של 570 ל"י לחודש:

"יורד לי להתורות הלוואות בבנק 78 ל"י לחודש; עבור חשמל 20 ל"י; הלבשה ו- הנעלה לילדים 60 ל"י; ספרים ומחברות 20 ל"י.

זאת אומרת לשלכללה נשאר לי 392 ל"י ובשכיל ארבע עשרה נפשות פירושו של דבר 28 ל"י לחודש לכלכלת נפש אחת. "זה מספיק בדיוק ללחם צר ומים-לחץ."

"איך היא מעזה!" הממשלה לא יד- עה אינו עצה להשיא לו. היחידה שניסתה לעשות משהו היתה העובדת הסוציאלית. היא ניסתה להסביר לחגיבי "איך לא לעשות הרבה ילדים."

זאת לא היתה העצה בה היה אהרון חגיבי מעוניין. הגיב הוא, כשסיגרית הדגל הניצ- חית בפיו:

"נרעשתי מאוד כמה שאמרה לי. איך היא מעזה. ובכלל אני לא יודע מה זה קולנוע, אני לא יודע מה זה טיול. כל החיים זה הילדים שלי."

גדולה של חגיבי גמרה את לימודיה בבית- הספר העממי, זכתה בסטיפנדיה לבית-הספר התיכון, אך אביה לא היה יכול לעמוד ב- הוצאות הנלוות ללימוד. הבת עזבה את הלימודים, הלכה להיות תופרת.

הבן הגדול נכונה, לרוע המזל, לפני שנים מספר, בתאונה ביחית והוא כיום נכה ו- מוגבל בעבודה.

וכשגמר הבא אחריו את בית-הספר ה- עממי בראשית הקיץ הזה, החליט חגיבי ל- שלוח אותו ישר לעבודה ("למה להכניס אותו לתיכון ואחר שנה להוציא אותו. נפש הילד תיפגע ולבי שותת דם.")

אשר לילדים הקטנים המצב עוד יותר עגום. חגיבי אינו יכול להרשות לעצמו את דמי גנייה-ילדים, החליט ש"יותר טוב ש- ישחקו בבית."

"לחם צר ומים לחץ". כמה שחגיבי לא משתדל העניינים לא מסתדרים. פעם לזה כמה מאות לירות, קנה שתי עינים בשביל חלב לילדים. העינים מתו. החובות נשארו.

לפני שלוש שנים זכה סוף-סוף במקרה ישן-נושן ובחיבור חשמל לביתו. אבל עד היום טרם הצליח לסלק חוב זה. ובכלל, הוא חייב לכולם:

"אני חייב לירקן 200 ל"י; לקצב 150 ל"י ולמכולת 500 ל"י. חוץ מזה אני חייב

תלמיד כספי, קלב על המיסה

צריך לענות לו: כן, אדוני! ובכלל שאסור להתוכח אהו.

"הילדים הגדולים אמרו לי שזה כמו ב- צבא שם אומרים כן המפקד.

"אחרי-כך הכניסו אותנו לחדרים. אין דלתות לחדרים של הילדים במוסד. ב- לילה התעוררתי וראיתי את אחד הכלבים של מר יעקב המדריך, עולה על המטה שלי, כי לא היה מה שיפריע לו להכנס."

בכוח על הרגל. "בבוקר קמתי ברבע לשש, עשו לנו מסדר הנפת הדגל ו- התעמלות בוקר. גם בערב עושים מסדר וטכס להורדת הדגל הישראלי מן התורן.

THE HONEYCOMBS

"חלות הדבש"

להקת הקצב המכורסמת מאנגליה
הגיעה לישראל!
להופעות בחלון "דן" בתל אביב

להקת "חלות הדבש", ערב-ערב ב, דן-באר, מלון "דן", תל-אביב מ-9.30, ובשבת לתה מנחה בשעה 5.00